

Täysistunto

Torstai 28.6.2018 klo 12.01—17.54

11.4. Suullinen kysymys suomalaisen maataloustuotannon turvaamisesta (Ritva Elomaa ps)

Suullinen kysymys SKT 110/2018 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Paula Risikko: Sitten perussuomalaisten eduskuntaryhmä haluaa esittää kysymyksen. Edustaja Elomaa, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.33 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Perussuomalaisten kysymys menee ministeri Lepälle ja koskee ruuantuotantoa, joka on meille kaikille tärkeä asia.

Brexitin myötä EU uhkaa leikata maataloustuista entisestään. Suomen hallitus tapansa mukaan kumartelea EU:lle eikä pidä Suomen etua riittävästi esillä. Vuonna 2017 sateet pilasivat sadon, 2018 ankara kuivuus on aiheuttanut tuhoja. Lounais-Suomessa on satanut varmaan yhden kerran seitsemän viikon aikana. Tuottajahinnat ovat romahtaneet. Miten on mahdollista, että suomalainen maatalous ajetaan hätätilaan keskustan ollessa pääministeripuolue? Hallitus, keskusta, kokoomus, siniset, miten te aiotte turvata, niin että suomalainen maanviljelijä pystyy pitämään maataloutta yllä tulevaisuudessakin? Perussuomalaiset vaativat jatkossakin suomalaista puhdasta ja turvallista ruokaa suomalaisiin pöytiin. Tunne on se, että onko perussuomalaiset ainoa puolue, joka pitää maatalouden ongelmia esillä ja yrittää löytää ratkaisuja niihin. [Naurua — Välihuuto oikealta] Kyse on maatalouden hättilästä.

16.34 Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Jos tähän pitää vastata kyllä tai ei, niin vastaus on kyllä. Hallituksella on aivan sama linja kuin se, miten edustaja Elomaa esitteli perussuomalaisten linjaa. Me haluamme pitää yllä suomalaista ruuantuotantoa, suomalaista elintarviketaloutta, suomalaista huoltovarmuutta, suomalaisen maatalouden kannattavuutta. Me emme nöyristele EU:n edessä. Se on varmasti tullut myös perussuomalaisille selväksi, että me emme hyväksy tätä rahoituskehysesitystä. Se on tullut aivan selväksi. Jos ei ole tullut, niin nyt tulee: me emme sitä hyväksy. Me emme hyväksy sitä, että siitä, josta me eniten saamme saantona takaisin meidän maksuosuuksistamme, luopuisimme, emme tietenkään. Se on peruslähtökohta kaikelle. Mutta säille tämäkään hallitus ei voi mitään. Se nyt vaan on yksinkertainen tosiasia.

Me viime vuonna rakensimme tähän paketin ja me seuraamme tämän vuoden sääkehitystä erityisen tarkasti. Me olemme tehneet jo lukuisan joukon toimenpiteitä. Osa on vielä vaiheessa, ja me tulemme tähän myöskin puuttumaan, se on päivänselvä asia. Kaikkein

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2018 vp

keskeisin asia [Puhemies koputtaa] on turvata maatalouden ja suomalaisen ruuantuotannon kannattavuus, ja sen eteen tämä hallitus tekee kaikkensa.

Puhemies Paula Risikko: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää tästä aiheesta lisäkysymyksiä, painamaan V-painiketta ja nousemaan seisomaan.

16.35 Ritva Elomaa ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vaalikaudella 2019—23 ratkaistaan, onko Suomessa maataloustuotantoa ja sen myötä suomalaisia elintarvikkeita ja sen kautta myös satojatuhausia työpaikkoja. EU-komissio julkisti 1.6. maataloussesityksensä rahoituskaudelle 2021—27. Suomessa esitys merkitsisi vakavaa tilannetta tuottajille, jopa kuoliniskua: on EU:n vaatima byrokratia ja tukien jatkuva supistuminen, on tilojen kova velkataakka, työ on raskasta — nuoret eivät pian halua jatkaa taloudellisesti, fyysisesti ja henkisesti raskasta työtä, kun suuri sukupolvi lopettaa. Suomalainen kuluttaja haluaa puhdasta, turvallista ja eläinten hyvinvoinnin huomioon ottavaa ruuantuotantoa ymmärtäen myös huoltovarmuuden merkityksen. Tämäkin hallitus on ajanut maatalouden sellaiseen tilaan, ettei jatkuvuutta pian ole. Nuori sukupolvi on saatava mukaan. Kuinka hallitus aikoo tämän tehdä?

16.36 Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mielestäni vastasin tuohon kysymykseen jo aikaisemmassa vastauksessani.

Ensinnäkin lähtien tästä ensimmäisestä osiosta, että EU haluaa leikata maataloudesta tuon rahoituskehysesityksensä mukaan: me emme sitä hyväksy. Sanon toisen kerran sen: me emme sitä hyväksy. [Leena Meri: Onko lupaus?] — Lupaukset tulevat tässä. — Neuvottelut ovat tietenkin kesken, se on ihan päivänselvä asia. [Välihuutoja] — Siis onko se lupaus siitä, että Suomi asettaa oman kantansa? Se on lupaus, mutta tässä on muutama muukin EU-maa, jotka tämän ratkaisun tekevät.

Näitä muita toimenpiteitä meillä on tulossa. Tällä hetkellä LFA-leikkauksen peruuntuminen, edustaja Elomaa, on jo päätetty asia. Meillä on tulossa ylimääräinen energiaveron palautus, joka helpottaa. Meillä on tulossa merkittävä määrä ja on tullut jo byrokratianpurkuasioita, joita on myöskin kustannusten alentamisvaikutus. Meillä on tulossa aikanaan elintarvikemarkkinalaki, joka tasapainoista kaupankäyntiä, [Puhemies koputtaa] elintarvikemarkkinaa, ylläpitää. Lisäksi me haluamme uusia toimenpiteitä, ja siksi on asetettu Reijo Karhinen selvityshenkilöksi, joka on [Puhemies: Aika!] velvollinen tuomaan meille uusia esityksiä, jotta me pystymme tämän tavoitteen, yhteisen tavoitteen, toteuttamaan.

16.38 Hanna Halmeenpää vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Niin, vuodenaikaan nähden viime vuosina on ollut vuoroin epätavallisen sateista ja vuoroin epätavallisen kuivaa.

Sään ohella hallitus on epäilemättä seurannut myös pitkän aikavälin kehitystä eli ilmastomuutosta ja sen vaikutuksia globaaliin ja myös kansalliseen ruokaturvaan. Kysyisin ministeri Tiilikaiselta: miten hallitus on aikonut yhdistää ilmastopolitiikan ja ruokapolitiikan ja miten hallitus aikoo vaikuttaa pitkällä aikavälillä siihen, että ilmastomuutoksen vaikutuksia ruokaturvan heikkenemiseen voidaan vähentää niin globaalissa kuin kansallisessakin kehityksessä?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 76/2018 vp

16.38 Asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus on toiminut erittäin aktiivisesti siinä, että ilmastonmuutoksen hillintä on niin Suomen kuin EU:nkin tavoitteissa entistä tärkeämmällä sijalla. Pariisin sopimus täytyy toimeenpanna. Nyt toistaiseksi annetut lupaukset eivät vielä riitä pitämään lämpenemistä alle 2 asteen, ja aivan kuten kysyjä viittasi, siitä seurauksena on vakavia häiriöitä koko maailman ruokahuoltoon ja koko maailman vesihuoltoon.

Tässä kohtaa täytyy ottaa sitten käyttöön keinot, millä voidaan samalla aikaa sopeutua ja hillitä, ja Suomen maataloudessa, samoin kuin muuallakin maailmassa, esimerkiksi tuo hiilen sitominen viljelymaahan on yksi tärkeä asia, ja tästä meillä on itse asiassa kärkihankekerhoituksella kokeita menossa, eli maatalous voi varautua myös vaikeimpiin sääolosuhteisiin, kun hiilen sidontaa maaperään lisätään, ja sitä kautta myös kosteusolot tasenevat otamaan paremmin vastaan näitä hankalia sääoloja.

16.40 Lasse Hautala kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kuten ministeri Leppä äsken totesi, kuivuus on ollut suuri haitta, ja me tiedämme myös sen, että Suomen lisäksi muita Pohjoismaita ja Baltian maita on tämä kuivuus haitannut. Kysyn: onko ministeri lähtenyt vielä keskustelemaan Euroopan unionin suuntaan siitä, voisiko unioni tulla avuksi nyt tässä poikkeuksellisessa kuivuustilanteessa?

Toiseksi mainitsitte äsken Reijo Karhisen selvitystyön. Voisitteko vielä valottaa sitä aikataulua, mikä siihen on asetettu, koska sillä tulee olemaan eittämättä suuri, merkittävä vaikutus siihen, miten tuottajahinnat alkavat tästä kehittyä?

16.40 Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Kuivuusasiassa on käyty keskustelua Euroopan laajuisesti, ja se on aivan totta, niin kuin edustaja Hautala täällä totesi, että tämä koskettaa erittäin isoa osaa Euroopan unionista. Äskeiseen kysymykseen viitaten ilmastonmuutos on varmasti osatekijä siihen, että meillä on jatkuva kuivuus ja ongelma olemassa monissa eteläisen Euroopan ja läntisen Euroopan maissa, ja tämä vaikuttaa siihen sopeutumiskykyyn, joka meidän ruuantuotannossamme koko Euroopan laajuisesti on.

Sen lisäksi me olemme tehneet isosti yhteistyötä eri jäsenmaiden kanssa tämän asian osalta ja viestittäneet niin ministerineuvostossa kuin myöskin komission suuntaan tämän asian vakavuudesta ja niistä toimenpiteistä, joita komissio voi myöskin tehdä tämän asian osalta.

Sitten tämän Karhisen selvitystyön osalta: Työaikaa on puoli vuotta. Vuoden loppuun mennessä pitää olla toimenpide-ehdotukset siitä, mitä tämä hallitus voi vielä tehdä — ja väliraportteineen myöskin voi jo välilläkin tulla niitä — plus se, mitä seuraavien hallitusten on syytä tehdä, jotta tämä meille kaikille [Puhemies koputtaa] äärimmäisen tärkeä asia voidaan toteuttaa maatalouden kannattavuuden näkökulmasta.

Kysymyksen käsittely päättyi.